

γιάννης αντάμης

συνέχεια

αποσπάσματα

DREAM
TIGERS

Γιάννης Αντάμης
συνέχεια,
αποσπάσματα

Τεχνική υποστήριξη: Μάριος Αρσενίου

Dreamtigers 2024

Καθόταν στο παράθυρο με την κούπα στο χέρι, κοιτάζοντας τον δρόμο και το ποτάμι μέχρι εκεί που έφτανε το μάτι του, κι όλα τα μικροπράγματα που συνέβαιναν έξω: τα αδέσποτα σκυλιά που έψαχναν για αποφάγια στα σκουπίδια, τις σακούλες έξω από τα φαγάδικα και τους άδειους κάδους που τους παράσερνε η ορμή του ανέμου και η βροχή, τους τελευταίους θαμώνες που έφευγαν από την παμπ, τρεκλίζοντας στον δρόμο για το σπίτι.

**Claire Keegan, «Μικρά Πράγματα σαν κι Αυτά»,
Μεταίχμιο 2022 (μετάφραση Μαρτίνα
Ασκητοπούλου)**

συνέχεια

συντάξιμα

Μια παρέα παιδιών παίζει μπάλα στην πλατεία. Κάποια στιγμή, ένα από αυτά βαράει ένα σουτ αλλά αστοχεί και οι φίλοι του αρχίζουν να το κοροϊδεύουν. Το παιδί δικαιολογείται λέγοντας πως αν φορούσε τα καινούρια του παπούτσια, δώδεκα γκολ θα είχε βάλει σήμερα, τουλάχιστον. «Ε, και γιατί δεν πας να τα φορέσεις», του λένε. Διπλά είναι το σπίτι σου. «Μα άμα τα βάλω και παίξω με αυτά, δεν θα είναι πια καινούρια.»

Η παρέα προβληματίζεται με αυτό που ακούει. Το παιχνίδι διακόπτεται και αρχίζουν να το κουβεντιάζουν. «Βλακείες λέει ο φίλος», υποστηρίζει κάποιος. «Εντάξει μπορεί τα παπούτσια να πάψουν να είναι ολοκαίνουρια, σε κάθε περίπτωση όμως, θα είναι καινουριότερα από αυτά που ήδη φοράει.» «Όχι, εντάξει, έχει μια βάση αυτό που λέει», κάποιος άλλος αποφαινεται. «Είναι λάθος να αντιμετωπίζουμε την καινουριότητα ως σχετικό μέγεθος. Και μόνο αν βγουν από το κουτί τους τα παπούτσια, χάνουν για πάντα αυτήν την ιδιότητα...» «Ναι, αλλά για μια στιγμή», τον διακόπτει ένας τρίτος. «Το ζητούμενο είναι πάντα η αποτελεσματικότητα των παπουτσιών. Αν όντως μπορεί να βάλει δώδεκα γκολ με αυτά, η αγορά τους -η πράξη, δηλαδή, που τα κατέστησε για αυτόν

καινούρια- δικαιώνεται. Με αλλά λογία, θα έχουν βγάλει τα λεφτά τους, πριν καν προλάβουν να παλιώσουν.»

«Εγώ παιδιά, πάντως», ένας τέταρτος πετάγεται, «λέω να αφήσουμε τη μπάλα και να γυρίσουμε όλοι στα σπίτια μας και να διαβάσουμε. Να μορφωθούμε, να τελειώσουμε το σχολείο, να μπούμε στο πανεπιστήμιο, να βγούμε στην αγορά εργασίας, να συγκεντρώσουμε τα απαιτούμενα συντάξιμα έτη, και πρώτα ο θεός νάμαστε καλά, ξαναμαζευόμαστε εδώ όταν θα είμαστε καλόγεροι και τότε το ξανασυζητάμε.» «Εκπληκτική ιδέα», φωνάζει η μπάλα και παίρνει φορά από μονή της, πέφτει πάνω σε μια παρακείμενη τζαμαρία και τη σπάει.

πολιτισμένα

Ένας τύπος περπατάει στον δρόμο παρέα με το σκυλί του. Λίγο παρακάτω από το σπίτι του συναντά έναν φίλο που επίσης έχει βγάλει το σκυλί του βόλτα. Οι δυο φίλοι χαίρονται που έπεσε ο ένας πάνω στον άλλον, κοντοστέκονται και αρχίζουν να λένε τα νέα τους. Τα σκυλιά, από την άλλη, δεν χαίρονται και τόσο. Οπότε, όσο τα αφεντικά τους ανταλλάσσουν ευχές για τον καινούριο χρόνο και αφηγούνται το πώς πέρασαν στις γιορτές, εκείνα αρχίζουν να γρυλίζουν και να δείχνουν τα δόντια τους. Οι δυο τύποι δεν δίνουν και τόσο σημασία και περιορίζονται μόνο στο να λένε πού και πού «ήρεμα, ρε, ήρεμα» και κάπως να χασκογελάνε, περήφανοι που ο πολιτισμός έχει φροντίσει να κρύψει τα δικά τους ζώδια ένστικτα κάτω από το χαλάκι.

Κάποια στιγμή, τα δυο τετράποδα βαριούνται τις αγριάδες και αποφασίζουν να ανοίξουν τη δική τους πολιτισμένη συζήτηση. «Τι έγινε, ρε», λέει το ένα, «ξεστόλισαν οι δικοί σου ή ακόμα;» «Πλακά μου κάνεις», το άλλο απαντά, «άμα δεν μπει το τριώδιο εμείς δεν σβήνουμε φωτάκια». «Ε, τι να κάνεις», ξαναλέει το πρώτο, «κάπως πρέπει να παλέψουν κι αυτοί οι καημένοι τη μιζέρια τους, τουλάχιστον μέχρι να έρθει η άνοιξη». «Αχ, η άνοιξη», κάνει για

πλακά πως μελαγχολεί το άλλο και υστέρα και τα δυο σκάνε ταυτόχρονα στα γέλια.

Τα αφεντικά τους σταματάνε να μιλούν και ενοχλημένα τα κοιτάζουν. Δεν ξέρουν ακριβώς τι, αλλά σαν κάτι να τους ενοχλεί σε αυτήν τη συμφιλίωση. Μετά κοιτάζονται μεταξύ τους, και αφού κάπως σαν να συνεννοούνται σιωπηλά, ξαναγυρνάνε στα σκυλιά και τους φωνάζουν: «Άγρια, ρε, άγρια!"

τσίρκο

Περιμένω στο φανάρι. Έχει κίνηση. Κάθε φορά που ανάβει πράσινο περνάει μόνο ένας. Μπροστά μου, στη διάβαση, είναι ένας ακροβάτης. Όσο κρατάει το κόκκινο κάνει το νούμερό του με κάτι μπάλες χρωματιστές και υστέρα μαζεύει από τους οδηγούς ό,τι έχουν ευχαρίστηση.

«Ζογκλέρ», με διορθώνει ο συνοδηγός.

«Τι πράγμα», τον ρωτάω.

«Ζογκλέρ είναι, ρε άσχετε. Άκου εκεί ακροβάτης.

Σιγά μην είναι κλόουν.»

«Ναι, εντάξει, έστω», του απαντώ εκνευρισμένος, καθώς σκέφτομαι πως είμαι μέσα στο αμάξι μονός μου και πλέον όταν πήζω στην κίνηση, στους δρόμους, δεν πιάνω κουβέντα με τον εαυτό μου απλώς, αλλά μου τη λέω κιόλας.

Το φανάρι ανάβει πράσινο. Φεύγουν όλοι οι μπροστινοί μου. Στο τσακ δεν το προλαβαίνω εγώ.

Οπότε τώρα παρακολουθώ από κοντά το σόου.

«Έχεις κανένα κέρμα», τον ρωτώ.

«όχι, μονάχα κάρτα.»

Θεέ μου, τι ψεύτης, σκέφτομαι.

Το νούμερο ολοκληρώνεται. Ο θηριοδαστής των φαναριών, αφήνει τις μπάλες τις χρωματιστές να αιωρούνται πάνω από τη διάβαση, έρχεται στο

παράθυρο και μου χαρίζει όλη την είσπραξη της μέρας.

καλές πράξεις

Την Κυριακή, εκεί όπου περπατούσα, είδα μια ηλικιωμένη να στέκεται διπλά σε έναν κάδο σκουπιδιών και να κοιτάζει μέσα με απόγνωση. Όταν πλησίασα αρκετά, σαν να συνήλθε κάπως. Μου χαμογέλασε, μου έδειξε τη σακούλα που κρατούσε και μου είπε: «Μα τι χαζή που είμαι... Αντί για τα σκουπίδια, πέταξα την τσάντα μου.» Προσφέρθηκα για να τη βοηθήσω, αλλά όσο πάλευα να ανασύρω την τσάντα από τον πάτο του κάδου οπού βρισκόταν, την άκουσα να λέει «αχ, λίγο πιο ψηλός να ήσουν θα την έφτανες» και όσο νάναι λιγάκι εκνευρίστηκα. Όταν τα κατάφερα τελικά, η κυριά με ευχαρίστησε και έφυγε, κρατώντας στο ένα χέρι της την τσάντα και στο άλλο τη σακούλα με τα σκουπίδια, που παίζει να επέστρεψαν στο σπίτι της

Σήμερα, με σταμάτησε κάποιος στον δρόμο και μου ζήτησε ένα ευρώ που του έλειπε για να βγάλει εισιτήριο για το Παρίσι.

το χρέος

Στέκεται μπροστά στο αμάξι του και μιλάει στο κινητό του. Η πόρτα του αμαξιού μισάνοιχτη. Ήταν έτοιμος να μπει και να αναχωρήσει, αλλά το τηλεφώνημα τον πρόλαβε. Κρατάει τη συσκευή μπροστά στο πρόσωπό του και έχει βάλει ανοιχτή ακρόαση. Από την άλλη άκρη της γραμμής ακούγεται μια γυναίικεια φωνή να λέει: «Αν δεν το κάνεις εσύ, κανείς δεν θα το κάνει.» Ο άντρας κοιτάζει το ηχείο σαν να περιμένει να βγει κάτι ακόμα από εκεί μέσα. Το ηχείο όμως μένει σιωπηλό. Η γυναίικα περιμένει μίαν απάντηση. Αν δεν το κάνω εγώ, δεν θα το κάνει κανένας άλλος, σκέφτεται ο άνδρας και αρχίζει να συνειδητοποιεί το μέγεθος της αποστολής του. Όχι, ποτέ δεν ονειρεύτηκε να αναλάβει ένα τέτοιο χρέος. Ποτέ δεν ζήτησε κάποιο ηρωικό ιδανικό. Μα τώρα που νιώθει το αβάσταχτο βάρος της ευθύνης, γνωρίζει πολύ καλύτερα από τον καθένα πως δεν μπορεί να αποποιηθεί τον ρολό που του επιφύλαξε η μοίρα για να παίξει. Κι ας έχει ξεκινήσει για αλλού. Κι ας βρίσκεται ήδη με το ένα πόδι μέσα στο αυτοκίνητό του.

«Έλα, με ακούς; Είσαι εκεί;» ακούγεται πάλι η φωνή της γυναίικας. Ο άντρας παίρνει μια βαθιά ανάσα σαν να θυμάται ξαφνικά πως χρειάζεται οξυγόνο για να ζήσει, για να αντέξει στην περιπέτεια αυτή που

ονομάζεται ζωή διπλά σε άλλους ανθρώπους. Και υστέρα κλείνει την πόρτα αποφασιστικά, κλείνει και την ανοιχτή ακρόαση, φέρνει τη συσκευή στο αυτί του και απαντάει: «Εντάξει, ρε Αλεξάνδρα. Θα γυρίσω και θα το απλώσω το πλυντήριο. Εντάξει, εντάξει».

το παράσημο

Κάτω στον δρόμο περνάει κάποιος παίζοντας ακορντεόν. Η μελωδία γνώριμη, αν και με τον τρόπο που την αποδίδει την έχει κάνει δικιά του και του δρόμου. Από ψηλά ακούγεται μια φωνή ηλικιωμένη: «Ε, εσύ... μουσικέ... Στάσου λίγο». Ο μουσικός κοντοστέκεται. Μαζί του κοντοστέκεται και το κομμάτι. Η γηραιά κυριά στο απέναντι μπαλκόνι κρατάει στο χέρι ένα πεντάνευρο. Παίρνει ένα μανταλάκι από την απλώστρα της, το μαγκώνει για να μην το πάρει ο αέρας και το πετάει στον δρόμο. Ο μουσικός σκύβει και το μαζεύει. Βάζει το χαρτονόμισμα στην τσέπη και υστέρα, κάπως αμήχανος, δείχνει το μανταλάκι στη γυναικά. «Κράτα το», του φωνάζει αυτή και του χαμογελάει. Αυτός βάζει το μανταλάκι πάνω στο στήθος, στο πουκάμισο κι αρχίζει να παίζει πάλι.

Από ψηλά το μανταλάκι μοιάζει με παράσημο. Από απέναντι η γιαγιά μοιάζει με ερωτευμένη.

ζάρια

Δυο παίζουν στο καφενείο τάβλι. Ο ένας είναι ο καφετζής. Ο άλλος, ο πελάτης, σε κάθε ζαριά που φέρνει αναφωνεί: «Μα, τι ατυχία είναι αυτή;» Ο καφετζής δεν δίνει σημασία. Ξέρει καλά πως τίποτα σε αυτόν τον κόσμο δεν είναι αποτέλεσμα συμπτώσεων, αλλά σκληρής δουλείας, στρατηγικής, μεθόδου. Ακόμα και οι ήττες ή μάλλον ειδικά αυτές. Όλες οι ήττες στη ζωή του, άλλωστε, υπήρξαν αψογά δουλεμένες.

Κάποια στιγμή ο πελάτης τον ρωτά: «Ρε συ, πόσο-πόσο είμαστε;» «Εξηνταδύο-εξηνταδύο, ζωή νάχουμε», του απαντά ο καφετζής. Ο πελάτης τον κοιτάζει απορημένος. «Σειρά είμαστε, ρε, το ξέχασες;» Ο πελάτης χαμογελά. Αν το ακουγε για πρώτη φορά αυτο το αστείο ίσως και να γελούσε.

Τελευταία ζαριά. Τελευταία του ευκαιρία να προηγηθεί. Τελευταία ελπίδα να αλλάξει κάτι σε αυτόν τον άδικο τον κόσμο. Κουνάει τα ζάρια μέχρι αυτά να ζαλιστούν και ύστερα τα ρίχνει. Το ένα, αυτό που πέφτει μέσα, είναι έξι, καθαρό. Το άλλο, αυτό που φεύγει μακριά, δεν πρόκειται να μάθουμε ποτέ. Το ζάρι πέφτει, χτυπάει κάπου, εξοστρακίζεται, εκτοξεύεται, εξαφανίζεται από προσώπου γης, βγαίνει εκτός ατμόσφαιρας και ύστερα μπαίνει σε

τροχιά και συνεχίζει να παρακολουθεί από εκεί ψηλά τα τεκταινόμενα.

«Τώρα τι κάνουμε; Το λήγουμε;» ρωτάει ο πελάτης.
«Όχι, ρε συ, από τώρα;» του απαντά ο καφετζής.
«Ακόμα νέοι είμαστε».

μεταφορικά

Ακούω από το παράθυρο στην απέναντι πολυκατοικία μια κοπέλα να μαλώνει με τους γονείς της στο τηλέφωνο. Θέμα της κουβέντας τους είναι οι σπουδές της και η λάθος σχολή που διάλεξε. Από τα λογία της καταλαβαίνω ότι οι γονείς ακολουθούν τη γραμμή: «δεν πειράζει, ό,τι έγινε έγινε, πάρε το πτυχίο σου εσύ και υστέρα βλέπουμε». Η κοπέλα νιώθει πως δεν την καταλαβαίνουν και έχει αγανακτήσει. Κάποια στιγμή, ακούω τη φωνή της να σπάει και βάζω ακουστικά, ασπύμε από διακριτικότητα.

Ενώ ακούω πλέον μουσική, προσπαθώ να θυμηθώ ποτέ ακριβώς συνειδητοποίησα ότι έκανα κι εγώ με τις σπουδές μου λάθος. Μετά αναρωτιέμαι αν ήταν πιο πολύ αυτό το «υστέρα βλέπουμε» -το οποίο μονός μου έλεγα στον εαυτό μου- που με έκανε να τελειώσω, έστω και με το ζόρι, το πανεπιστήμιο ή που στην πραγματικότητα, μέχρι προσφάτως σχετικά, δεν είχα ιδέα τι ήθελα να κάνω στη ζωή μου. Και πιο μετά, μοιραία, αρχίζω να κάνω εναλλακτικά σενάρια του τύπου τι θα είχε ακριβώς συμβεί αν είχα αλλάξει σχολή και επαγγελματικό προσανατολισμό στην ηλικία της νεαρής γειτόνισσας. Θα είχα, άραγε, κάνει οικογένεια; Θα είχα το ίδιο αμάξι που έχω τώρα; Θα είχε μπει η

χωρά στα μνημόνια; Θα είχαν σαρώσει τα Παράσιτα στα Όσκαρ;

Με αυτές τις σκέψεις ξαναβγάζω τα ακουστικά και ακούω την κοπέλα απέναντι να διαμαρτύρεται ξανά, αλλά σε άλλο τόνο και ένταση. Προφανώς και ο συνομιλητής της έχει αλλάξει. «Ρε συ, μιλάμε, είναι στον κόσμο τους οι άνθρωποι. Ξέρεις τι μου είπαν πάλι; Να πάρω το πτυχίο μου κι ο αυτός ο συγγενής που έχουν, λέει, στην τράπεζα κάπου θα με βολέψει. Σοβαρά τώρα; Να με βολέψει; Τι είμαι να με βολέψει, δηλαδή; Έπιπλο ή πιάτο;» Κάπου εδώ κάτι της λέει ο φίλος ή η φίλη της και βάζει αυτή τα γέλια. Μαζί της γελάω λίγο κ εγώ. Το πρόβλημα, νομίζω, τελικά με την ενηλικίωση είναι που πρέπει να μάθεις τόσο γρηγορά και απότομα τη μεταφορική χρήση των ρημάτων.

ρούμπικ

Διασχίζω ένα πάρκο. Σε ένα παγκάκι κάθεται ένας μπαμπάς με την κόρη του και προσπαθεί να της μάθει να λύνει τον κύβο του ρούμπικ. Η μικρή βαριέται αφόρητα. Πάντα πίστευα ότι η λέξη ρούμπικ είναι συντομογραφία του Ρουβίκωνα, του ποταμού που διέσχισε ο Ιούλιος ο Καίσαρας πριν πάει να πλακωθεί με τον Πομπήιο και αναφώνησε τότε το περίφημο: «ο κύβος ερίφθει». Κύβος, Ρουβίκωνας, ρούμπικ... Τέλος πάντων, καμία σχέση. απλή συνωνυμία. Ρούμπικ λεγόταν ο Ούγγρος αρχιτέκτονας που τον επινόησε. Εντάξει, συμβαίνουνε αυτά, δεν βαριέσαι.

Λίγο παρακάτω, σε άλλο παγκάκι, ένας τύπος μονός του. Με κοιτάζει σαν κάτι να του θυμίζω. Όποτε μου συμβαίνει αυτό, νιώθω την υποχρέωση πως πρέπει πρώτος εγώ να θυμηθώ από πού γνωριζόμαστε με τον εκάστοτε άλλον. Τελικά, μόλις φτάνω δίπλα του ακριβώς, ο τύπος με ρωτάει αν έχω να του δώσω ένα τσιγάρο. Του δίνω εμφανώς μάλλον ξενερωμένος που δεν ακολουθήσε κάποια σπαρακτική διαδικασία αναγνώρισης. Αυτός το καταλαβαίνει και κάνει ό,τι μπορεί για να επανορθώσει. «Δεν μου λες, ρε φιλέ», με ρωτά, «αυτός εκεί, στο άγαλμα, ποιος είναι;» Γυρίζω και βλέπω μια προτομή του Σατωμβριάνδου. Δηλαδή,

εντάξει, θα μπορούσε να είναι του οποιουδήποτε, αλλά το γραφεί κιάλας από κάτω. Ο τύπος, αν δεν είναι αναλφάβητος, μου κάνει πλάκα μάλλον. Επειδή δεν θέλω να μαλώσουμε -κάνει και τόση ζεστή- περιορίζομαι στο να του δώσω τη σωστή απάντηση και να ξεχάσω το όλο επεισόδιο. «Ο Σατωμβριάνδος», του λέω. «Α, μπράβο», μου απαντάει αυτός, «κι έλεγα... ποιον μου θυμίζει...»

Λίγο πριν βγω από το πάρκο, βρισκω ένα παγκάκι άδειο και αποφασίζω να κάτσω και να σκεφτώ λίγο το μέλλον μου. Βγάζω να καπνίσω και εγώ, αλλά δεν έχω και πολύ όρεξη και τελικά δεν το ανάβω. Δεν ξέρω, αν είχα τώρα έναν κύβο του ρούμπικ, μπορεί να δοκίμαζα και να τον λύσω. Έχω δει κάτι βίντεο με διάφορους εξυπνάκηδες που τον λύνουν μέσα σε ελάχιστα δευτερόλεπτα, ενώ ταυτόχρονα κάνουν θαλάσσιο σκι, πέφτουν με αλεξίπτωτο ή καθαρίζουν φασολάκια. Εγώ, θα ξεκινούσα πιο ταπεινά. Θα έβαζα έναν πιο ρεαλιστικό στόχο. Ασπούμε, μέχρι να ξυπνήσουνε οι προτομές των φιλελλήνων μες στα πάρκα και αρχίσουνε να προσπαθούν να θυμηθούν πώς διάολο βρέθηκαν εδώ πέρα.

απόψε κάτι

Στη γειτονιά όπου μένω υπάρχει ένα περίπτερο που παραμένει ανοιχτό όλο το εικοσιτετράωρο. Δίπλα στο περίπτερο βρίσκεται μια στάση των αστικών λεωφορείων. Αναμεσά στη στάση και το περίπτερο είναι ένα παγκάκι. Στο παγκάκι αυτό κάθεται όλα σχεδόν τα βραδιά ένας τύπος, πίνει μπύρες και συζητάει μονός του. Καμιά φορά του απαντάει ο περιπτεράς - συνήθως για να του βάλει τις φωνές, να μην ενοχλεί με τον μονόλογό του τους πελάτες. Πιο σπάνια πίνουν κουβέντα μαζί του κάποιοι από αυτούς που περιμένουν το λεωφορείο, μάλλον για να περάσουνε την ώρα τους.

Χθες αργά μέσα στη νύχτα, που κατέβηκα να πάρω κι εγώ κάτι για να πιώ, τον πέτυχα πρώτη φορά να είναι σιωπηλός, πράγμα που μου έκανε εντύπωση. Σχεδόν θα έλεγα πως ανησύχησα. Ρώτησα τον περιπτερά και μου είπε.

Λίγη ώρα νωρίτερα είχανε, λέει, μαζευτεί μπροστά στη στάση ένα σωρό κορίτσια, ντυμένα, στολισμένα, έτοιμα για τη βόλτα του σαββατόβραδου. Ο τύπος φάνηκε να αναστατώνεται και άρχισε να αναρωτιέται φωναχτά: «Μα πού πάνε όλες αυτές; Τι γίνεται απόψε;» Ο περιπτεράς τού επεσήμανε πως είναι Σάββατο βραδύ, αλλά η εξήγηση αυτή του

τύπου δεν του φάνηκε αρκετή, οπότε αποφάσισε να διαλευκάνει μονός του το μυστήριο. Έτσι, πλησίασε τα κορίτσια κ άρχισε να τα ρωτάει: «Μα πού πατέ, ρε κορίτσια; Τι γίνεται; Είναι κάτι απόψε;»

Κάποια από τα κορίτσια -που να πούμε εδώ πως δεν αποτελούσανε κοινή παρέα- γέλασαν. Κάποια αλλά αδιαφορήσαν. Δυο όμως από αυτά θεώρησαν σωστό να του απαντήσουν: «Πάμε στο πάρτυ μίας φίλης μας, που έχει τα γενέθλιά της». Ο περιπτεράς είδε τότε τον τύπο να εκπλήσσεται και να μελαγχολεί ταυτόχρονα, χωρίς όμως να μπορεί να πει με σιγουριά αν έφταιγε το περιεχόμενο της απάντησης ή το ίδιο το γεγονός πως του έδωσαν κάποια σημασία επιτέλους. «Σε πάρτυ, ε; Εγώ δεν έχω πάει ποτέ σε πάρτυ στη ζωή μου», τους είπε και γύρισε στη μύρα του και στο παγκάκι του. Τώρα, όμως, ήταν η σειρά των κοριτσιών να προβληματιστούνε. Κοιτάχτηκαν, κάπως συνεννοήθηκαν μεταξύ τους συνωμοτικά και ύστερα γύρισαν προς τον τύπο και του είπαν: «Ε, έλα μαζί μας τότε».

Η διήγηση του περιπτερά εδώ διακόπηκε απότομα, καθώς δυο αλάνια ήρθαν για να ψωνίσουν. Καθώς ο περιπτεράς τούς έδινε τα ρέστα, άκουσα τον έναν να προσπαθεί να πείσει τον άλλον πως πρέπει οπωσδήποτε να πάει να ψηφίσει στις εκλογές και πως δεν πρέπει να αντιμετωπίζει τόσο χαλαρά το

μέλλον του. «Ποιο μέλλον, ρε; Με δουλεύεις;» του απάντησε ο άλλος. «Το μέλλον δεν υπάρχει.» Τα δυο αλάνια έφυγαν κι εγώ γύρισα στον περιπτερά γεμάτος αγωνιά.

«Κι αυτός τι έκανε; Πήγε μαζί τους τελικά;»

«Σιγά μην πήγαινε. Μιλάμε, όσα χρονιά τον ξέρω, παίζει να μην έχει απομακρυνθεί από αυτό το οικοδομικό τετράγωνο.»

«Και στα κορίτσια τι είπε;»

«Τι να πει; Σηκώθηκε από το παγκάκι, κεραυνοβολημένος και μέχρι να καταφέρει να βάλει τρεις στη σειρά, ήρθε το λεωφορείο.»

«Και δηλαδή, δεν είπε τίποτα;»

«Πώς... είπε. Έδειξε στα κορίτσια τα ρούχα, τα παπούτσια του και τους απολογήθηκε... Πού να έρθω έτσι μαζί σας, όπως είμαι; Ρεζίλι θα σας κάνω, σιγουρά.»

«Ρε τον άνθρωπο... τι έπαθε», είπα για να πω κάτι.

«Δεν βαριέσαι, ρε φιλέ», μου απάντησε ο περιπτεράς, δείχνοντας μου κάπου απροσδιόριστα έξω από το περίπτερο. «Δεν βλέπεις τι γίνεται; Στη χωρά του χαμένου λεωφορείου ζούμε.»

γαμώ

Έχω κατεβεί στην αγορά και πάω να πάρω το αμάξι μου για να γυρίσω σπίτι. Δεν έχω ψωνίσει τίποτα. Βασικά, δεν βγήκα καν για να ψωνίσω. Τέλος πάντων, μπαίνω στο αμάξι και ξεκινάω να γυρίζω προς το σπίτι. Κάποια στιγμή -δεν έχω απομακρυνθεί και πολύ- βλέπω ένα άλλο αυτοκίνητο να ξεπαρκάρει ακριβώς μπροστά μου. Εγώ δεν ψάχνω για παρκάρισμα. Είπαμε, μόλις ξεπάρκαρα από λίγο παρακάτω. Αλλά κοιτάζω τη θέση που αφήνει ο φίλος οδηγός και δεν μπορώ να αντισταθώ - μιλάμε για θεσάρα. Βγάζω αλάρμ και ξαναπαρκαρω. Ο από πίσω με βρίζει για την τύχη μου. Πού να ήξερε, σκέφτομαι, ενώ τον παρακολουθώ από τον καθρέφτη μου χαιρέκακα. Σβήνω και κατεβαίνω.

Ωραία, και τώρα τι κάνω, αναρωτιέμαι βλακωδώς. Τη βόλτα μου στα μαγαζιά την έκανα. Τα ψώνια που δεν σκόπευα να κάνω, κατάφερα τελικά και όντως δεν τα έκανα. Τους στόχους που είχα βάλει για το εικοσιδύο σιγουρά δεν τους πέτυχα - εκτός από έναν, πάλι καλά, αλλιώς τώρα μάλλον δεν θα τα λέγαμε. Πάντως, βρήκα παρκάρισμα -και μάλιστα πανεύκολα- κι ας μην το έψαχνα. Κι ας ήθελα τόσο πολύ να επιστρέψω σπίτι.

Κι ενώ τα συλλογιέμαι όλα αυτά ελευθέρα, νιώθω
ένα σκούνημά στην πλάτη. Κάτι θα έφαγα,
σκέφτομαι, και θα με πείραξε - δεν δίνω σημασία.
Το σκούνημά, όμως, επαναλαμβάνεται. Γυρνάω και
τι βλέπω; Μια γυναικά άγνωστη -σε μένα άγνωστη,
εσάς μπορεί και να είναι φίλη σας- να μου
χαμογελάει. Της χαμογελώ και εγώ - γιορτές είναι,
δεν βαριέσαι... Η άγνωστη με το χαμόγελο μου δίνει
το τηλέφωνό της. Προς θεού... τη συσκευή, εννοώ.
Όχι το νούμερο. Το παίρνω και βγάζω από την τσέπη
το δικό μου. Δεν θυμάμαι να είχα βάλει μέσα στους
στόχους της χρονιάς το να ανταλλάξω δώρα με μία
χαμογελούσα άγνωστη, αλλά γιατί όχι... εντάξει. Η
άγνωστη, όμως, αρνείται την ανταλλαγή και μου
ζητάει μόνο να τη βγάλω μια φωτογραφία. «Οκέυ»,
της λέω, «το έχω, άστο πάνω μου». Πάω να σηκώσω
το κινητό κι αυτή το κατεβάζει. «Όχι εδώ», μου λέει.
«Εκεί, στο δέντρο, απέναντι.» Κοιτάζω απέναντι. Έχει
όντως ένα δέντρο. Πώς δεν το πρόσεξα νωρίτερα;
«Άντε καλά», της λέω, «πάμε».

Περνάμε παρέα απέναντι. Το δέντρο, εντωμεταξύ,
κομπλέ... φωτάκια, γιρλάντες, αστέρια,
καλικάντζαροι... τα έχει όλα πάνω του. Έχει και έναν
άστεγο από κάτω που κοιμάται του καλού καιρού
και βλέπει μάλιστα και όνειρο. Στο όνειρό του, λέει,
είμαστε κρεμασμένοι από το δέντρο όλοι εμείς.
Μιλάμε και γαμώ τα όνειρα. Γαμώ την κοινωνία,
δηλαδή, το σύστημα και τον πολιτισμό μας. Τέλος

πάντων, πηγαίνει, κάθεται και η άγνωστη από κάτω και μου ποζάρει, σαν να μην τρέχει τίποτα. Σηκώνω εγώ το κινητό και τη φωτογραφίζω. Τραβάω και καμία πενηνταριά φωτογραφίες ακόμα - δεν μπορεί, κάποια θα της αρέσει. Πάω να της το δώσω πίσω, αλλά με προλαβαίνει πάλι. «Είμαι ωραία;» με ρωτά. Δεν είμαι σίγουρος αν εννοεί στη φωτογραφία ή στην πραγματικότητα. Λέω να το ρισκάρω. «Πιο όμορφη από ποτέ», της απαντώ, λες και την ξέρω κι από χθες. «Σε ευχαριστώ», μου λέει. «Θα τη στείλω στην Αυστραλία στον φίλο μου». Δυσκολεύομαι να διαχειριστώ αυτήν την πληροφορία. Εύχομαι αίσιον και ευτυχές το νέο έτος και επιστρέφω στο αμάξι μου.

Στο οποίο αμάξι έχω αφήσει αναμμένα τα αλάρμ. Κάπως έτσι, νομίζω, πως πέρασε ολόκληρη η χρονιά... με αναμμένα τα αλάρμ, σε ολόκληρο τον κόσμο. «Άντε, μπες μέσα, τέλειωνε», μου λέει το αμάξι και ανυπόμονο ανοίγει την πόρτα από μόνο του. «Καλή ιδέα», του απαντώ, κάνοντας έναν διερχόμενο οδηγό τρισευτυχισμένο - παίζει να είναι ο ίδιος που λίγο πριν με έβριζε. Άντε, και του χρόνου... Μπαίνω.

χάθηκα

Έξω, στον δρόμο. Ένας τύπος διαβάζει ένα χαρτί που είναι κολλημένο σε έναν τοίχο. Στο χαρτί υπάρχει η φωτογραφία ενός γατιού. Από πάνω γραφεί «χάθηκα» και από κάτω έχει ένα τηλέφωνο. Ο τύπος βγάζει το κινητό του και κοιτάζει αριστερά και δεξιά, σαν να τσεκάρει ότι δεν τον παρακολουθεί κάποιος - τον παρακολουθώ εγώ, αλλά δεν μετράω γιατί είμαι αόρατος. Ύστερα κοιτάζει ξανά το χαρτί και καλεί το νούμερο που είναι γραμμένο πάνω του.

«Έλα, εγώ είμαι», λέει, όταν του απαντούν. «Τι κάνεις; Το ξέρω... είπαμε να μη μιλάμε για λίγο καιρό, αλλά είδα τώρα ότι έχασες τον γάτο σου... Όχι... Πού να τον δω εγώ; Κι από τη γειτονιά τώρα, τυχαία πέρασα... Εντάξει, μην ανησυχείς... Κάπου εδώ τριγύρω θα είναι... Θα έχω κι εγώ τον νου μου... Ναι, ναι... Κι εσύ... Χάρηκα που σε άκουσα... Καλά Χριστούγεννα...»

Ο τύπος κλείνει το κινητό και το βολεύει μες στην τσέπη του. Ύστερα βγάζει ένα συλό, πάει κοντά στο χαρτί και διορθώνει το «χάθηκα» κάνοντας το «χαθήκαμε». Βάζει τα χεριά τους στις τσέπες κι αρχίζει να περπατάει ξανά ρίχνοντας ματιές τριγύρω του, μήπως και πέτυχει πουθενά τον απολεσθέντα γάτο. Λογικά, η αλλαγή του χρόνου θα τον βρει να τριγυρνά στους δρόμους φωνάζοντας «ψιτ, ψιτ»,

μέχρι να τον λυπηθεί κανένα αδέσποτο και τον
υιοθετήσει

ωραία πόρτα

Είδα σήμερα στη γειτονιά έναν άνθρωπο να φωτογραφίζει μια πόρτα. Την ώρα εκείνη η πόρτα άνοιξε και βγήκε ένας άλλος άνθρωπος. Ο δεύτερος άνθρωπος, βλέποντας τον πρώτο να τον σημαδεύει με το κινητό του, ρώτησε, με ύφος κάπως ζόρικο: «Συμβαίνει κάτι, φιλέ;» «Όχι, τίποτα... να... την πόρτα σας φωτογραφίζω», απολογήθηκε ο πρώτος. «Γιατί;» επέμεινε ο δεύτερος - σχεδόν εριστικά, θα έλεγα. «Μα... γιατί... είναι ωραία... μου αρέσει...», ψέλλισε ο περαστικός. Ο ιδιοκτήτης της πόρτας γύρισε τότε και την κοίταξε. Την κοίταξε καλά. Και μετά έκανε κι ένα βήμα πίσω και την κοίταξε ακόμα καλύτερα, όπως κοιτούν οι πιο ψαγμένοι ή οι πρεσβύωπες τα αριστουργήματα της τέχνης στα μουσεία. «Κοίτα να δεις», σκέφτηκε, «έχω τέτοια ωραία πόρτα και τόσον καιρό δεν το είχα καν προσέξει».

Κι αφού τη θαύμασε καλα-καλα, γύρισε να ζητήσει συγγνώμη από τον άλλον για τον απότομο του τρόπο. Στο μεταξύ, όμως, ο άλλος το είχε βάλει στα ποδιά, ανακουφισμένος που την είχε τόσο φτηνά γλιτώσει, χωρίς να καταλάβει κανείς τα σκοτεινά πραγματικά του κίνητρα που τον είχαν οδηγήσει σήμερα μέχρι τη γειτονιά μας. Ο άνθρωπος ανασήκωσε τους ώμους του και υστέρα έβγαλε από

την τσέπη το δικό του κινητό και πηρέ πόζα για να αυτοφωτογραφηθεί παρέα με την πιο ωραία πόρτα στο βόρειο ημισφαίριο. «Φίλε, συμβαίνει τίποτα;» ρώτησε τότε η πόρτα

κάτι στη δικιά μου γλώσσα

Πηγαίνω κάπου με το αυτοκίνητο και έχω μπλέξει στην κίνηση. Επειδή δεν βιάζομαι ιδιαίτερα, δεν με ενοχλεί και τόσο. Ακούω μια σατιρική εκπομπή στο ραδιόφωνο, χωρίς να ξέρω όμως πως είναι σατιρική, οπότε αντί να γελάω, ανησυχώ με όλα αυτά που συμβαίνουνε στον κόσμο και προβληματίζομαι. Λίγο μετά βρίσκομαι αμετακίνητος μπροστά σε ένα κόκκινο φανάρι. Δίπλα στο φανάρι ένας τύπος με μια βούρτσα κι έναν κουβά στα χεριά πλησιάζει τα αυτοκίνητα σαν να ζητάει κάτι. Οι οδηγοί των αυτοκίνητων, μόλις τον βλέπουν, ανοίγουν τους υαλοκαθαριστήρες τους. Τι φάση, σκέφτομαι. Κοιτάζω τον ουρανό. Ούτε υπόνοια βροχής. Ούτε ένα συννεφάκι.

Ο τύπος φτάνει και στο δικό μου αμάξι και αρχίζει να μου καθαρίζει το παρμπρίζ. Έτσι, χωρίς να του το ζητήσω. Στο μεταξύ έχω να πλύνω το ανταμομπιλ από το καλοκαίρι. Ακόμα υπάρχει άμμος κάτω από τα καθίσματα και είμαι σίγουρος πως αν ψάξω καλά μπορεί να βρω φύκια, καβούρια κι αστερίες. Καλή φάση, ξανασκέφτομαι και βγαίνω από τα αμάξι προσεκτικά, μην πατήσω κανέναν αχινό και έχουμε και αλλά. «Φίλε», του λέω, «άμα τελειώσεις απέξω να το περάσεις κι από μέσα ένα χεράκι, ναι;» Ο τύπος μού απαντά κάτι στην γλώσσα του και ρίχνεται αμέσως στη δουλειά περίπου

ενθουσιασμένος. Ανάβω τσιγάρο και αράζω εκεί στο πεζοδρόμιο.

Και τότε, έτσι από το πουθενά, το φανάρι γίνεται ξαφνικά πράσινο. Τα αυτοκίνητα μπροστά από μένα αρχίζουν να κινούνται. Οι οδηγοί πίσω από μένα αρχίζουν να μου κορνάρουν και να με βρίζουν. Λες και με ξέρουν κι από χθες. Λες και τους έχω κάνει κάτι πολύ κακό και ασυγχώρητο. Ο τύπος που έχει βγάλει έξω τα πατάκια και τα καθαρίζει με ζήλο κι επιμέλεια, χαμογελάει αμήχανα. Του λέω κάτι στη δικιά μου γλώσσα και τον καθησυχάζω. Πάνω στην ώρα, φτάνει κι ένας αστυνομικός καβάλα στη μοτοσυκλέτα του. Ο τύπος, μόλις τον βλέπει, παρατάει βούρτσες και κουβάδες και το βάζει στα ποδιά. Το μόνο που προλαβαίνει να πάρει μαζί του είναι ένα βατραχοπέδιλο που βρήκε μες στο ντουλαπάκι. Ας είναι. Έχω, νομίζω, άλλο ένα κάπου. Χαλάλι του.

«Τι γίνεται εδώ;» ρωτάει το όργανο της τάξης. «Τι να γίνει, ρε όργανο της τάξης», του απαντώ. «Τον τρόμαξες τον άνθρωπο κι άντε τώρα να τον βρω ξανά να τον πληρώσω». «Γιατί παρακωλύετε την κυκλοφορία, κύριε», ρωτάει το όργανο ξανά, φέρνοντας το χέρι του στο όπλο του. Μηχανικά, φέρνω κι εγώ το χέρι μου στη μέση, έτοιμος να τραβήξω πρώτος. Μετά θυμάμαι όμως ότι δεν παίζουμε σε γουέστερν αλλά σε φαρσοτραγωδία και

σκύβω να μαζέψω τα πατάκια που ακόμα δεν έχουν στεγνώσει. Οι κόρνες των άλλων οδηγών, των παρακωλυομένων, έχουν συντονιστεί και παίζουν σε ρυθμούς χριστουγεννιάτικους. Περίπου συγκινούμαι. «Μετακινήστε, σας παρακαλώ, το αυτοκίνητο σας», μου λέει ο αστυνομικός με ύφος που δεν σηκώνει αντιρρήσεις. «Γιατί αλλιώς, τι;» τον ρωτώ με γνήσιο ενδιαφέρον. Μην πάει έτσι τζάμπα το όλο επεισόδιο. Να μάθουμε και κάτι. Ο αστυνομικός βάζει τα κλάματα. Οι άλλοι οδηγοί βγαίνουν από τα αμάξια τους και σπεύδουν να τον παρηγορήσουν.

Εκμεταλλεύομαι την ευκαιρία και μπαίνω στο αυτοκίνητο. Ανοίγω ξανά το ραδιόφωνο κι ακούω τον σατιρικό εκφωνητή να μου λέει πως θα έπρεπε να ντρέπομαι. Ντρέπομαι λίγο, όντως. Βάζω μπρος και απομακρύνομαι. Δεν προλαβαίνω να περάσω το φανάρι και πάνω στο τζαμί μου σκάει μια χοντρή σταγόνα. Κοιτάζω τον ουρανό ξανά. Σύννεφα και μαυρίλα. Κλασικά.... Κάθε φορά η ίδια ιστορία. Και στην έρημο, που λέει ο λόγος, να έμενα, κάθε φορά που θα το πήγαινα για πλούσιμο, αμέσως θα άρχιζε να βρέχει.

κινέζικη πρωτοχρονιά

Ξημερώματα πρώτης πρώτου. Ο κινέζος ψιλικατζής της γειτονιάς πλένει το αυτοκίνητί του έξω από το κινέζικο ψιλικατζίδικο, με τσιγάρο στο στόμα κι έναν φραπέ ακουμπισμένο δίπλα, στο πεζοδρόμιο. Από τα ηχεία του αυτοκινήτου ακούγεται διακριτικά το «άστον τρελό στην τρέλα του». Σαν να τις παραδυσκολέψει, σκέφτομαι, τις εξετάσεις για την απόκτηση ελληνικής ιθαγένειας.

αντίσκηνα

Πριν δέκα χρονιά ήμουν στη Μαδρίτη. Το σπίτι όπου έμενα ήταν κοντά σε κάτι δικαστήρια. Κάθε φορά που περνούσα από εκεί έβλεπα έναν τύπο διαμαρτυρόμενο να έχει κατασκηνώσει στο πεζοδρόμιο απέξω και να έχει ζώσει το αντίσκηνό του με ένα σωρό χαρτόνια που πάνω τους είχε γράψει προφανώς τα αιτήματά του. Την εποχή εκείνη τα ισπανικά μου περιορίζονταν στις φράσεις "una caña, por favor", "un viejo holborn amarillo" κ "la muerte me espera, antes de llegar de cordoba" - τα απολύτως απαραίτητα, δηλαδή- οπότε χωρίς μετάφραση δεν καταλάβαινα για ποιον λόγο διαμαρτυρόταν ο άνθρωπος, αλλά ήθελα να μάθω.

Έτσι, μια μέρα τον πλησίασα, δήθεν πως ήθελα να φωτογραφίσω τα χαρτόνια του κι αυτός, όλο χαρά που κάποιος ενδιαφέρθηκε επιτέλους για τον δίκαιο του αγώνα, έσπευσε να μου εξηγήσει πως ο λόγος που τον κατέβασε στο πεζοδρόμιο ήταν το τότε νέο οικογενειακό δίκαιο της Ισπανίας που περιόριζε, λέει, τα δικαιώματα των χωρισμένων πατεράδων σε σχέση με την επιμέλεια των ανήλικων τέκνων τους. Όσο μιλούσε εγώ κουνούσα το κεφάλι, για να δείξω ότι τον καταλαβαίνω, ότι καταλαβαίνω το πρόβλημά του δηλαδή, καθώς αφού είδε πως είμαι ξένος επέλεξε να μου τα εξηγήσει όλα στα αγγλικά ή τέλος

πάντων σε αυτό το οπτικοακουστικό υπερθέαμα που θεωρούν πως είναι τα αγγλικά οι Ίβηρες. Επίσης, που και που έβγαζα και κάτι ήχους, του τύπου «χμ», «αχά», «μμμ...» και τέτοια, για να δείξω ότι δεν τον καταλαβαίνω απλώς, αλλά ότι τον νιώθω, ότι συμπάσχω με τον τρόπο μου, ότι βρίσκομαι ασπούμε στο πλευρό του.

«Εσύ, έχεις παιδιά», με ρώτησε στο τέλος. «Όχι», του απάντησα, κάπως απογοητεύοντας τον. «Και από πού είσαι;» ξαναρώτησε. «Από την Ελλάδα», του είπα εγώ περήφανος. Και τότε, στο άκουσμα και μόνο του ονόματος του λίκνου της δημοκρατίας και του δυτικού πολιτισμού, ο τύπος άλλαξε χίλια χρώματα. Ντράπηκε, έσκυψε το κεφάλι του, πέταξε μέσα στη σκηνή το χαρτόνι που κρατούσε και είπε: «Με συγχωρείς, φιλέ μου... Ξέχνα όλα όσα σου είπα. Έχεις πολύ πιο σοβαρά προβλήματα από τα δικά μου κι εγώ σε πρήζω τόσην ώρα... Αλήθεια, έχεις να μείνεις απόψε κάπου;»

Επτά χρόνια μετά έπεσα πάνω σε έναν άλλο διαμαρτυρόμενο κατασκηνωτή, αυτή τη φορά στην Ουάσιγκτον, και μάλιστα στο πάρκο που βρίσκεται απέναντι από τον Λευκό τον Οίκο, και του οποίου το όνομα αυτή τη στιγμή μου διεκφεύγει. Εκεί δεν χρειάστηκα βοήθεια για να διαβάσω τα χαρτόνια της διαμαρτυρίας. Απέναντί μου είχα έναν βετεράνο του πολέμου στο Ιράκ, που αντιμετώπιζε σοβαρά

προβλήματα υγείας και ζητούσε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Τα είπα λίγο και με αυτόν και όταν με ρώτησε where am I from, για να μην έχουμε πάλι προβλήματα, του είπα πως είμαι από το Μπράβος, αλλά τα τελευταία χρονιά ζω στο Πένητος, και ξεμπέρδεψα. Δίπλα του ήταν ένας άλλος τύπος που απλώς ζητιάνευε. Είχε κι αυτός ένα χαρτόνι που έγραφε: «Too dumb to steal too ugly to prostitute”.

στο αθόρυβο

Πίνω καφέ σε ένα μαγαζί. Στο διπλανό τραπέζι μια ηλικιωμένη κυριά διαβάζει εφημερίδα. Κάποια στιγμή νιώθω πως κάτι θέλει να μου πει. Γυρίζω, την κοιτάζω και βλέπω ότι δεν μιλάει σε μένα, αλλά διαβάζει ψιθυριστά το άρθρο που βρίσκεται κάτω από τα ματιά της. Θυμάμαι πως και η γιαγιά μου, καμία φορά, διάβαζε κάπως έτσι τους υπότιτλους από τα ξένα σήριαλ που παρακολουθούσε και κάπως με την ανάμνηση αυτή, ασπούμε, συγκινούμαι.

Λίγο μετά, όμως, που αρχίζω και ξεχωρίζω μέσα από το μουρμουρητό της κάποιες λέξεις, και κυρίως όταν προσέχω τον τρόπο που τονίζει κάποιες από αυτές, ενώ άλλες μοιάζει σαν να τις αποσιωπά, να τις εξαφανίζει, συνειδητοποιώ ότι η γυναικά αυτή στην πραγματικότητα δεν διαβάζει την εφημερίδα της, αλλά μάλλον προσεύχεται ή απαγγέλει, ξερωγώ, κάποιο ξόρκι μαγικό που όταν το ολοκληρώσει, θα αποκαλυφθεί πως όλα όσα είναι γραμμένα εκεί μέσα, όλη η επικαιρότητα, ολόκληρη αυτή η φρικιαστική, φαιδρά ειδησεογραφία δεν είναι πλέον πάρα ένα όνειρο, μία σκιά, μια πλάνη. Βέβαια, και η γιαγιά μου, τώρα που το ξανασκέφτομαι, ίσως δεν ήταν οι υπότιτλοι της τηλεόρασης αυτό που την άκουγα καμία φορά να επαναλαμβάνει, αλλά, ποιος

ξέρει, μπορεί να προσπαθούσε να μας πει πού είχε κρύψει κάποιον θησαυρό ή ποτέ, ποια μέρα και ώρα ακριβώς θα καταστραφεί ο κόσμος ή ποιο σταλήθεια είναι το νόημα της ζωής ή κάτι τέτοιο τέλος πάντων, μέχρι που μια μέρα έφυγε και πηρέ το οποίο μυστικό μαζί της.

Από αυτές τη σκέψεις έρχεται να με βγάλει ο γιος της διπλανής κυρίας, που φτάνει κάποια στιγμή στο μαγαζί, κάπως εκνευρισμένος. «Έλα, ρε μάνα... Γιατί δεν το σηκώνεις το τηλέφωνο; Δέκα φορές σε πήρα...», της λέει και τραβάει καρεκλά για να κάτσει. «Με συγχωρείς, αγόρι μου», του απαντάει εκείνη, ρίχνοντας μια ματιά στην απαρχαιωμένη συσκευή της, «δεν το άκουσα, γιατί όλους σας έχω βάλει στο αθόρυβο».

ανεκτίμητα

Ένας ζητιάνος, έξω από το σούπερ μάρκες, ζητάει ελεημοσύνη επαναλαμβάνοντας μηχανικά: «Σας παρακαλώ, δώστε μου κάτι για να φάω και εγώ, κάτι από το προτέρημά σας». Ένας πελάτης βγαίνει φορτωμένος με τα ψώνια του, κοντοστέκεται και τον κοιτάζει με οίκτο. «Υστέρημα», του λέει. «Τι είπες», τον ρωτάει αυτός. Ο άλλος αμέσως του εξηγεί: «Υστέρημα είναι το σωστό. Προτέρημα σημαίνει κάτι άλλο». «Ευχαριστώ», του λέει ο ζητιάνος. Δόξα τω Θεώ... Κάτι έμαθε και σήμερα. Κάτι κατάφερε να γευτεί κι αυτός από τα τόσο σπάνια και τόσο ανεκτίμητα εθνικά μας προτερήματα.

εγώ είμαι

Πάω σε ένα χαρτοπωλείο να πάρω έναν φάκελο. Μπαίνω, δεν βλέπω κανέναν μέσα, αλλά επειδή ξέρω πού είναι αυτό που θέλω, πάω να το πάρω μονός μου. Την ώρα που σκύβω για να διαλέξω το ακριβές μέγεθος του φακέλου που επιθυμώ, ακούω μια φωνή να λέει: «Τι ψάχνετε; Θέλετε βοήθεια;». Γυρίζω, δεν βλέπω κανέναν, αλλά για να μην φανώ αγενής απαντάω: «Όχι, ευχαριστώ. Το βρήκα». Παίρνω τον φάκελο μου και πάω στο ταμείο να πληρώσω. Ούτε εκεί υπάρχει κάποιος. Βγάζω λεφτά και περιμένω. «Αυτό μόνο; Θέλετε κάτι άλλο;» με ξαναρωτάει η φωνή. Κοιτάζω γύρω μου, παντού. Κοιτάζω πάνω, κάτω... τίποτα. Κανένας. Εντάξει, σκέφτομαι, προφανώς το μαγαζί έχει προσλάβει κάποιον αόρατο υπάλληλο. Άβολο κάπως, ενδεχομένως και τρομακτικό, αλλά ίσως να παίζει κάποιο επιδοτούμενο πρόγραμμα απασχόλησης για αόρατους ανθρώπους. Ναι, εντάξει. Γιατί όχι; Κοιτάζω την τιμή πάνω στον φάκελο. Ενενήντα λεπτά. Τζάμπα πράμα. Αφήνω ένα ευρώ πάνω στο ταμείο και φεύγω. «Μια στιγμή, κύριε, τα ρέστα σας», με προλαβαίνει η φωνή στην έξοδο. «Κράτα τα», της απαντώ, «να πάρεις κάτι ωραίο».

Βγαίνω στον δρόμο και κατευθύνομαι προς το ταχυδρομείο. Καθώς περπατάω, βγάζω από την

τσέπη ένα χαρτί, το ξεδιπλώνω, το τσεκάρω και υστέρα το αναδιπλώνω και το βάζω μες στον φάκελο. Φτάνω στο ταχυδρομείο. Ενώ περιμένω να έρθει η σειρά μου, γράφω πάνω στον φάκελο τη διεύθυνση του παραλήπτη. Εκείνη τη στιγμή νιώθω κάποιον να με σκουντάει και να ρωτάει ταυτόχρονα: «Φίλε, μου δανείζεις λίγο το στυλό;» Γυρίζω και βλέπω μια φάτσα κάπως γνώριμη. Του δίνω το στυλό, αλλά αυτός σκαλώνει. Με κοιτάει επίσης σαν να προσπαθεί να θυμηθεί από πού με ξέρει. Κατά πασαά πιθανότητα έχουμε συμμετάσχει στην ίδια διαστημική αποστολή, αλλά έτσι όπως ήμασταν όλην την ώρα με τις στολές και με τα σκάφανδρα... άντε να βγάλεις άκρη.

Αυτός αποφασίζει να δοκιμάσει πρώτος: «Κάτσε, εσύ δεν είσαι ο...» «Εγώ είμαι», του απαντώ χωρίς να τον αφήσω να ολοκληρώσει την ερώτηση. Όχι δεν βρίσκω τίποτα το ρομαντικό στην παραδοσιακή γραπτή αλληλογραφία. Αλλά όταν δουλεύεις από το σπίτι, πρέπει πάντα να ψάχνεις για αφορμές για να επιβεβαιώνεις διαρκώς ότι όντως υπάρχουν και τρισδιάστατος.

λέω έναν αριθμό στην τύχη

Ένα αμάξι περνάει κάτω από το παράθυρό μου. Από τα ηχεία του ακούγεται στα τέρματα κάτι που υποτίθεται πως είναι μουσική. Για κάποιον λόγο κάνω εικόνα ένα συγκεκριμένο μοντέλο αυτοκίνητου, πάω στο παράθυρο και κοιτάω κάτω για να το επιβεβαιώσω. Στο μεταξύ, τόσο το αμάξι όσο και το κάτι σαν μουσική έχουν απομακρυνθεί. Τώρα κάτω από το παράθυρό μου είναι ένα μηχανάκι. Πάνω του κάποιος το οδηγεί μιλώντας στο τηλέφωνο και λέει: «Τώρα, έρχομαι, στον δρόμο είμαι, σου λέω». Για κάποιον λόγο κάνω εικόνα το πρόσωπο στο οποίο μιλάει, αλλά επειδή αυτή τη φορά δεν μπορώ με κανέναν τρόπο να το επιβεβαιώσω, αφήνω το παράθυρο, γυρίζω πίσω στη θέση μου και συνεχίζω αυτό που έκανα.

Λίγο μετά, χτυπάει το θυροτηλέφωνο. Δεν περιμένω κανέναν. Σηκώνομαι, πάω και απαντάω. «Μου ανοίγετε;» ακούω μια φωνή. «Συγγνώμη, έχω ξεχάσει τα κλειδιά μου». Για κάποιον λόγο είμαι σίγουρος σχεδόν ότι μου λέει ψέματα, ότι δεν μένει καν στην πολυκατοικία και ότι αν χτυπούσε το κουδούνι του διαμερίσματος που τον ενδιαφέρει, ο ένοικός του όχι μόνο δεν θα του άνοιγε, αλλά θα καλούσε και την αστυνομία. Επειδή, ωστόσο, ούτε

να το επιβεβαιώσω αυτό μπορώ αλλά ούτε και να γινώ συνεργός στο έγκλημα θέλω, του ανοίγω και αμέσως πάω και καλώ εγώ ο ίδιος το εκατό. Παίρνω, με βάζουν στην αναμονή.

Μέχρι να μου απαντήσουν, έχω ξεχάσει τον λόγο για τον οποίο τους κάλεσα, οπότε περιορίζομαι στο να καταγγείλω τον τύπο που είδα πριν να οδηγεί το μηχανάκι μιλώντας στο τηλέφωνο και τις σύγχρονες τάσεις στον χώρο της μουσικής που δεν συνιστούν ακριβώς μουσική, αλλά κάπως πρέπει να τις λεμέ για να συνεννοούμαστε. Ο δαιμόνιος αστυνομικός στο τηλέφωνο με ευχαριστεί, με επαινεί για το αίσθημα δίκαιου που με διακρίνει και με ρωτάει αν εκτός από το μοντέλο του αυτοκίνητου μπορώ να κάνω εικόνα και τον αριθμό της πινακίδας του. Του λέω έναν αριθμό στην τύχη και του το κλείνω κατάμουτρα. Ήσυχος πια με τη συνείδησή μου, επιστρέφω εκ νέου σε αυτό που έκανα. Ναι, θα είναι δύσκολος αυτός ο χειμώνας, αλλά ό,τι και να γίνει -ο κόσμος να χαλάσει, που λέει ο λόγος ή και όχι- όσοι επιβιώσουμε όλο και κάπου θα βρούμε μετά πιστεύω να επιστρέψουμε.

κλασικές σπουδές

Είδα έναν τύπο να περπατάει στον δρόμο και να μιλάει μόνος του στα αρχαία. Τον ακολούθησα για λίγο, προσπαθώντας να καταλάβω αν λέει κάτι συγκεκριμένο. Δεν είμαι σίγουρος, αλλά νομίζω ότι ήταν σίχτοι από την Οδύσσεια. Μετά βαρέθηκα να τον ακολουθώ και άλλαξα πεζοδρόμιο. Αυτός, σαν να το κατάλαβε -αν και δεν γύρισε ούτε στιγμή να με κοιτάξει- άλλαξε πεζοδρόμιο επίσης και συνέχισε να απαγγέλει ανεβάζοντας αρκετά την ένταση της φωνής του. Κάποιοι περαστικοί τρομάζανε. Κάποιοι άλλοι γέλασαν μαζί του. Ένας του φώναξε: «Έτσι είναι, φίλε, όπως τα λες». Ο τύπος τότε κοντοστάθηκε, άφησε τη ραψωδία του στη μέση, έριξε μια ματιά τριγύρω του και είπε στα νέα πλέον ελληνικά: «Καλά, σε κλείνω τώρα γιατί έχουν μαζευτεί κάτι περίεργοι εδώ και με κοιτάζουν σαν να έχω έρθει από την Ωγυγία».

Ύστερα έβγαλε από το αυτί του το ακουστικό, το πέταξε στην τσέπη και συνέχισε σιωπηλός τον δρόμο του. Οι περαστικοί επέστρεψαν στην περαστικότητά τους. Ο συνομιλητής του τύπου, στην άλλη άκρη της γραμμής, αποφάσισε να παρατήσει τις κλασικές σπουδές και να γίνει συντηρητής ανελκυστήρων. Εγώ σταμάτησα σε μια βιτρίνα με είδη μπεμπέ κι

αναρωτήθηκα για ακόμα μια φορά τι λάθος έχω κάνει στη ζωή μου. Οι μνηστήρες της Πηνελόπης, μην αντέχοντας να περιμένουν άλλο, αρχίσαν να σφάζονται για πλάκα από μόνοι τους. Το πεζοδρόμιο από τη ντροπή του άλλαξε πεζοδρόμιο.

οι καιροί

Στη γειτονιά όπου εμένα, όταν σπούδαζα στην Αθηνά, ήταν ένας τύπος που κυκλοφορούσε πάντα με γάντια χειμώνα-καλοκαίρι και με δυο σακούλες περασμένες στους καρπούς: Μια μικρή και μια μεγάλη. Τον πετύχαινα καμία φορά έξω από τον φούρνο και τότε αυτός, πολύ ευγενικά, μου ζητούσε να βάλω το χέρι μου μες στη μικρή σακούλα για να πάρω λεφτά, να μπω στον φούρνο να του πάρω ψωμί και υστέρα να βάλω το ψωμί στην άλλη σακούλα, τη μεγάλη. Και μετά, αφού με ευχαριστούσε, πάντα σχεδόν απολογούνταν κάπως αινιγματικά, λέγοντας: «Με συγχωρείς... είναι και οι καιροί περίεργοι». Εννοείται πως το ίδιο ακριβώς έκανε με όλα τα μαγαζιά της γειτονίας και όχι μόνο: Μια φορά τον είδα στο πεζοδρόμιο έξω από το τμήμα μαζί με έναν αστυνομικό που του βεβαίωνε στο πόδι το γνήσιο της υπογραφής του πάνω σε κάποιο έγγραφο, πριν το τοποθετήσει στη μεγάλη σακούλα με τα εισερχόμενα.

Παραδόξως, ποτέ δεν άκουσα κάποιον να τον κοροϊδεύει. Ακόμα κι ένας φίλος, που γενικά με αυτά τα πράγματα ήταν κακός και ανελέητος, όταν του έδειξα κάποτε στον δρόμο τον τύπο με τις δυο σακούλες, μου απάντησε: «Εντάξει, θα έχει κάποιο πρόβλημα ο άνθρωπος». Στο μεταξύ, το ανέφερα ήδη, σύμφωνα με τον ίδιο τον άνθρωπο, το

πρόβλημά του δεν ήταν πάρα οι καιροί που ήταν περίεργοι.

Δεν ξέρω πόσο περίεργοι ήταν οι καιροί στη δεκαετία του ενενήντα κι αν όντως ήταν, μάλλον θα φταίει που εγώ είχα το μυαλό μου αλλού και δεν το πολυκαταλάβαινα. Σήμερα, όμως, που υποτίθεται πως έχω το μυαλό μου εδώ ή έτσι θέλω να πιστεύω τέλος πάντων, νομίζω πως το πρόβλημα του ανθρώπου -του ανθρώπου γενικά και όχι εκείνού του συγκεκριμένου, δηλαδή- είναι που πια δεν υπάρχουν περίεργοι καιροί, αλλά που με έναν τρόπο πραγματικά απάνθρωπο τα πάντα εξηγούνται.

οι κολλητοί

Είμαι στο πεζοδρόμιο και περιμένω να ανάψει πράσινο για να περάσω απέναντι. Έρχεται κάποιος και στέκεται διπλά μου ακριβώς. Γυρίζω, τον κοιτάζω. Με κοιτάζει κι αυτός. Κοιταζόμαστε. Έτσι, για λίγο, φευγαλέα. Για μια μόλις στιγμή. Δεν λέμε κάτι. Δεν χρειάζεται. Είμαστε απλώς δύο πεζοί που στεκόμαστε στην άκρια του δρόμου και περιμένουμε να ανάψει πράσινο. Ωστόσο, παίζει να υπάρχουν κι αλλά πράγματα που μας συνδέουν. Μπορεί να πίνουμε και οι δυο τον καφέ μας σκέτο, μπορεί να έχουμε επισκεφτεί και οι δυο τη Λήμνο το ίδιο καλοκαίρι, μπορεί να είδαμε την ίδια νύχτα, στο ίδιο σινεμά, την ίδια κωμωδία και να ήμασταν, λέει, οι μονοί μέσα στο κοινό που δεν γελάσαμε.

Κοιτάζω το κόκκινο ανθρωπάκι στο φανάρι. Το ανθρωπάκι αυτό η τρίχρονη ανίψια μου, αντί για Σταμάτη, το λέει Σταματίνα. Βλέπω τον τύπο δίπλα μου να κοιτάει το ρολόι του. Το ξανασκέφτομαι. Ναι, σιγουρά υπάρχουν και ένα σωρό αλλά πράγματα που μας χωρίζουν. Εγώ, ασπούμε, σε αντίθεση με αυτόν, ούτε στεγαστικό δάνειο έχω πάρει ούτε πηγαίνω κάθε δεύτερη βδομάδα στο γήπεδο ούτε χτύπησα ποτέ κάποιον με το αμάξι μου και ύστερα τον εγκατέλειψα. Και όμως, να που τώρα βρισκόμαστε εδώ, ο ένας πλάι στον άλλον, και σε

πολύ λίγο θα αρχίσουμε να διασχίζουμε μαζί τον δρόμο και από μακριά ενδεχομένως και να μοιάζουμε σαν να είμαστε φίλοι κολλητοί και να βολτάρουμε παρέα.

Η Σταματίνα σβήνει κι αμέσως η Γρηγορία ή η Γρηγορούσα -δεν είμαι σίγουρος- φωτίζεται. Ο άγνωστος κάνει το πρώτο βήμα. Εγώ μένω στη θέση μου. Στο τρίτο βήμα ο άγνωστος γυρίζει και με κοιτάζει. Για μια στιγμή. Για λίγο. Φευγαλέα. Όχι, δεν μπορώ. Αρνούμαι. Δεν θέλω καν να το διακινδυνέψω. Θα μείνω και θα περιμένω το επόμενο. Έτσι κι αλλιώς, εγώ δεν βιάζομαι. Να μια ακόμα διαφορά μας, αγαπητέ. Μακριά και αγαπημένοι, άγνωστε.

ανώριμο

Τις τελευταίες εβδομάδες μια είδηση έχει συνταράξει τη μικρή μας πόλη. Μια ομάδα εφήβων που επιδίδεται σε ένα παράξενο και επικίνδυνο παιχνίδι. Πηγαίνουν, λέει, αργά το βράδυ οι έφηβοι και στήνονται πλάι σε δρόμους ανοιχτούς, όπου οι διερχόμενοι συνηθίζουν να αναπτύσσουν κάπως μεγαλύτερη ταχύτητα, και μόλις δουν κάποιο αμάξι να περνά, πετάγονται και τρέχουν καταπάνω του, αναγκάζοντας τους ανυποψίαστους οδηγούς να φρενάρουν απότομα για να αποφύγουν τη μοιραία σύγκρουση. Εννοείται πως τα παιδιά βιντεοσκοπούν την όλη φάση και ύστερα ανεβάζουν τα βιντεάκια τους στο ίντερνετ για να τα δουν και να τα σχολιάσουν οι φίλοι τους σε όλον τον πλανήτη. Λογικά, φαντάζομαι, θα πέφτουν και τα σχετικά στοιχεία.

Μόλις διάβασα τη συγκεκριμένη είδηση, η πρώτη μου σκέψη ήταν: «Πού ακριβώς συμβαίνει αυτό; Θέλω κι εγώ... Γαμάτο!» Μετά ένιωσα έναν πόνο στη μέση και θυμήθηκα πως πια δεν είμαι έφηβος, οπότε ακολούθησαν δεύτερες σκέψεις που πήγαιναν κάπως έτσι: «Έλα μωρέ, παιδιά είναι... Αν δεν παίξουν τώρα, τότε θα το κάνουν; Αν δεν

σκοτωθούν τώρα που είναι νέοι, πότε θα βρουν καλύτερη ευκαιρία; Θα γεράσουν, θα κατέβουν να περάσουν τον δρόμο να πάνε στον γιατρό για να τους γράψει φάρμακα, θα τους πατήσει τότε κανένα αμάξι ασυνείδητο και θα πάνε άκλαφτοι και αβιντεοσκόπητοι. Βέβαια, και τότε μπορεί να καταγράψει το κακό καμία κάμερα παρακολούθησης. Αλλά δεν είναι το ίδιο. Το πλάνο θα είναι στατικό, ο ήχος ανύπαρκτος, οι δερμηνείες συγκινητικές μεν, αλλά χωρίς μεγάλες αξιώσεις. Και έπειτα, και εμείς, στην ηλικία τους, λίγα κάναμε; Τι; Επειδή δεν είχαμε κινητά τότε και δεν έχουμε οπτικό υλικό για να τα αποδείξουμε; Μας βρήκε για τα καλά ενήλικους η ψηφιακή εποχή, για αυτό τώρα μάλλον παλιμπαιδίζουμε.»

Τέλος πάντων, ούτε την αντικοινωνική συμπεριφορά έχω σκοπό να δικαιολογήσω ούτε θεωρώ το τεκμήριο της νεότητας άλλοθι για κάθε είδους ανοησία, αλλά ούτε και έκθεση ιδεών έχω όρεξη να γράψω για να πω ότι όλα είναι ζήτημα παιδείας και οικογένειας. Εγώ, πάντως, αν είχα περάσει δυο από τα καλύτερα μου χρόνια σε καθεστώς υγειονομικής τρομοκρατίας, αν μεγάλωνα μέσα σε τέτοια θανατολάγνα ατμόσφαιρα, όχι μόνο σε αυτοκίνητα, αλλά και σε τραίνα, σε καράβια, ακόμα και σε αεροπλάνα θα έπαιρνα τώρα φόρα και θα έπεφτα. Αρκετά, θα έλεγα εν τη αυτοκαταστροφική μωρία

μου, πατούσα εγώ τόσον καιρό το φρένο. Ήρθε η
ώρα να φρενάρουνε για πάρτη μου οι άλλοι.

ειδικό ένθετο

ασπάλαθοι

μια ωραία ιδέα θα ήταν, ίσως,
στη θέση των άμοιρων πανσέδων,
που τοποθέτησε η δημοτική αρχή
στα πάρκα και τα πεζοδρόμια
προς εξωραϊσμό της παρακμής της πόλης,
να πάμε και να φυτέψουμε ασπάλαθους
- αχρειαστοι να είναι

οι αριθμοί του κτήνους

Επί δύο χρόνια ακούγαμε κάθε απόγευμα αριθμούς. Ο πιο τρομακτικός από αυτούς ήταν ο ημερήσιος αριθμός των νεκρών από τον κόβιντ και τις επιπλοκές του. Ο αριθμός των νεκρών από τις πλημμύρες ή τις πυρκαγιές ή από ό,τι άλλο έκτοτε προκύπτει αντιστοιχεί στην απόδοση μιας σχετικά καλής για τη δημόσια υγεία μέρας αυτής της διαίτης. Αυτού του είδους οι αριθμοί πολύ φοβάμαι πως ελάχιστους πια συγκινούν. Φαίνεται συνηθίσαμε.

Αυτά στον κόσμο, γενικά. Στην πόλη μου συγκεκριμένα τώρα. Μέσα σε λίγες βδομάδες πήρα δύο φορές τους δικούς μου για να δω αν είναι καλά. Δύο φορές για δύο διαφορετικούς λόγους. Επίσης δύο φορές δέχτηκα σειρά μηνυμάτων από φίλους που νόμιζαν πως ακόμα ζω στον Βόλο και ήθελαν κι αυτοί να μάθουν αν είμαι καλά και δεν είχα καεί ή πνιγεί ή δεν ξέρω κι εγώ τι άλλο. Ελπίζω να μην τριτώσει το πράγμα.

Θέλω να πω, ελπίζω πως σε λίγες βδομάδες πάλι δεν θα με ψάχνουν οι φίλοι για να δουν αν εκτός από τους αριθμούς του έχουμε στον Βόλο συνηθίσει πια και το κτήνος το ίδιο.

διαίρεση

Σύμφωνα με ένα από τα παράδοξα του Ζήνωνα του Ελεάτη, ο Αχιλλέας αποφάσισε, λέει, να συμμετάσχει σε έναν αγώνα δρόμου με αντίπαλο μια χελώνα. Ο σούπερ σταρ της ελληνικής μυθολογίας, ο οποίος φημιζότανε για το φερ πλεί του, έδωσε ένα μικρό προβάδισμα στο συμπαθές ερπετό και ξεκίνησε να τρέχει μόνο όταν αυτό έφτασε στα μισά της προκαθορισμένης απόστασης. Όταν, όμως, έφτασε εκεί, στου δρόμου τα μισά, η χελώνα, που στο μεταξύ συνέχιζε να προχωρά, είχε ήδη φτάσει λιγάκι παρακάτω και τώρα ο γιος της Θέτιδας έπρεπε να καλύψει μια νέα απόσταση προκειμένου να τη φτάσει. Και επειδή, ως γνωστόν, ο χώρος -όπως και η ντροπή, άλλωστε- μπορεί να διαιρεθεί σε άπειρα μέρη, η χελώνα εξακολούθησε να προπορεύεται και ο ήρωάς μας, που ένα θέμα με τη διαχείριση του θυμού όσο νάναι το είχε, τα πήρε στο κρανίο και εγκατέλειψε τον αγωνιστικό χώρο βρίζοντας θεούς και ημίθεους.

Να πούμε εδώ, βέβαια, ότι ο συλλογισμός του Ζήνωνα κινείται, ως συνήθως, στο ιδεατό πεδίο της λογικής και όχι σε αυτό της ζωσας εμπειρίας. Έτσι, στο μεν πρώτο μπορεί η χελώνα να κέρδισε τελικά και να προκρίθηκε στην επόμενη φάση όπου αντιμετώπισε τον λαγό στον μύθο του Αισώπου, στη

δε δεύτερη, ωστόσο, ο Αχιλλέας είχε στην πραγματικότητα στήσει τον αγώνα προκειμένου να κερδίσει στον παράνομο στοιχηματισμό ένα διόλου ευκαταφρόνητο ποσό, το οποίο και σκόπευε να διαθέσει για να καλύψει το χρέος της ΔΕΥΑΦ (Δημόσια Επιχείρηση Ύδρευσης Αρχαίας Φθίας), αλλά δυστυχώς υπέκυψε στον πειρασμό και παρήγγειλε με απευθείας ανάθεση, εννοείται, να του φτιάξουν κάτι ωραιότατα ξώφτερνα σανδάλια. Και η συνέχεια είναι λίγο-πολύ γνωστή, νομίζω.

ο βασιλιάς της πύδνας

Όταν ήμουν μικρός, άκουγα συχνά από συγγενείς αλλά κι από δασκάλους ότι τα θέατρα της Αθήνας ξεκινώντας τις περιοδείες τους στην επαρχία, δοκίμαζαν πρώτα να ανεβάσουν τις παραστάσεις τους στον Βόλο. Τους θυμάμαι να λένε με περηφάνια ότι το θεατρόφιλο κοινό της πόλης μας ήταν τόσο δύσκολο και απαιτητικό, που αν πετύχαινε κάτι εδώ τότε σίγουρα θα έπιανε σε ολόκληρο τον κόσμο. Αργότερα βέβαια, μεγαλώνοντας, κι αφού άρχισα να ταξιδεύω, άκουσα το ίδιο ακριβώς παραμύθι να λέγεται για την Πάτρα, τα Γιάννενα, την Ξάνθη και ένα σωρό άλλες πόλεις. Ενδεχομένως να ήταν κάτι που διέδιδαν οι ίδιοι οι συντελεστές των παραστάσεων προκειμένου να κολακέψουνε την πελατεία τους - ας είναι.

Το παραμύθι, πάντως, αυτό φαίνεται ότι κάποιιοι το πήρανε τοις μετρητοίς και αποφάσισαν πριν εννιά χρόνια να ανεβάσουν στον Βόλο σε πανελλαδική, αν όχι και παγκόσμια, πρεμιέρα τη φαρσοτραγωδία που φέρει τον τίτλο «Ο Βασιλιάς της Πύδνας» - μια παραγωγή ομολογουμένως πανάκριβη, αν και φτιαγμένη με υλικά ιδιαιτέρως ευτελή και μάλλον υπερτιμολογημένα. Για όσους δεν είχατε την τύχη να το παρακολουθήσετε, να σας πω πως πρόκειται για ένα έργο εξόχως ανηθικοπλαστικό, γεμάτο

ανατροπές εύφλεκτων και μολυσματικών φορτίων
επί των κεφαλών των θεατών, που παρακολουθούν
εμβρόντητοι, εννιά χρονάκια τώρα, παγιδευμένοι
στα πλοκάμια της πλοκής και χωρίς να μπορούνε
κυριολεκτικά –ιδίως οι κάτοικοι των ανατολικών
συνοικιών- να πάρουνε ανάσα.

Και να είστε σίγουροι, φίλοι των άλλων πόλεων, αν
το εργάκι συνεχίσει να κόβει εισιτήρια εδώ, δεν θα
αργήσει και να δοκιμάζεται at a theatre near you,
που λένε.

γαζαρέν

Κατά τη θεραπεία του δαιμονισμένου, ο Ιησούς λυτρώνοντας αυτόν που το όνομά του ήταν Λεγεώνα, επέτρεψε στα ακάθαρτα δαιμόνια που τον κατοικούσαν να αναζητήσουν ξενιστή σε ένα παρακείμενο κοπάδι με γουρούνια. Αυτό που αποκρύπτουν τα Ευαγγέλια είναι ότι λίγο πριν τα δυστυχή τετράποδα πηδήξουν στον γκρεμό, μην αντέχοντας το ξαφνικό κακό που τους βρήκε, ο χοιροβοσκός τους πραγματοποίησε την πρώτη δημοσκοπική έρευνα στην Ιστορία, ρωτώντας ένα ικανό δείγμα αυτών αν συμφωνούν με το θαύμα και παίρνοντας κατά συντριπτικό, λέγεται, ποσοστό την απάντηση: «Ναι, εντάξει, αλλά και οι Ρωμαίοι, όπως και να το κάνουμε, έχουν κάνει ένα σωρό έργα».

Στην εποχή μας τώρα, όπου οι παραβολές φαίνεται πως έχουν αντικαταστηθεί από κακόγουστα ανέκδοτα. Το να παραγγέλνεις δημοσκόπηση και ύστερα να πανηγυρίζεις για τα αποτελέσματά της, εν μέσω μιας φυσικής καταστροφής και της υγειονομικής κρίσης που αυτή έχει προκαλέσει, δίνει όσο νάναι μια απροσδόκητη διάσταση στον όρο αποκτήνωση. Κρίμα που οι πνιγμένοι δεν μπορούν να απαντήσουν στο ερώτημα πόσο πολύ ικανοποιημένοι έμειναν από τους χοιρισμούς σας.

ορέλιο

Ο Γκαμπριέλ ο Γκαρσία ο Μάρκες έχει γράψει ένα ωραίο πολιτικό διήγημα που φέρει τον τίτλο «Μια από αυτές τις μέρες». Στο διήγημα αυτό ο ήρωας, ο οδοντίατρος Ορέλιο Εσβάραμ, δέχεται στο ιατρείο του τον δήμαρχο της πόλης, ο οποίος υποφέρει από φρικτούς πόνους που του έχει προκαλέσει ένα χαλασμένο δόντι. Ο οδοντίατρος σιχαινεται τον τοπικό άρχοντα και μάλιστα φαίνεται να έχει και προηγούμενα μαζί του, καθώς τον θεωρεί υπεύθυνο για κάτι πολύ σκοτεινό που έχει συμβεί στο παρελθόν και για το οποίο φυσικά δεν λογοδότησε ποτέ στη δικαιοσύνη, καθώς οι δεσμοί της διαφθοράς κινούν τα νήματα στην πόλη και τη χώρα - για την Κολομβία μιλάμε τώρα.

Παρόλα αυτά, είναι γιατρός και δεν μπορεί να αρνηθεί τις υπηρεσίες του στον πονεμένο Δήμαρχο. Έτσι, τον καθίζει στην οδοντιατρική καρέκλα, κι αφού εξετάσει προσεκτικά το στόμα του, αποφαινεται πως πρέπει να του αφαιρέσει το δόντι χωρίς αναισθησία, επειδή έχει δημιουργήσει απόστημα. Ο άρχοντας τρομάζει, κλαψουρίζει, διαμαρτύρεται, αλλά τελικά αναγκάζεται να αποδεχτεί το πόρισμα της επιστήμης. Ο ήρωάς μας, που δείχνει πια να απολαμβάνει το γεγονός ότι ο ασθενής βρίσκεται πια στο έλεός του, τη στιγμή που

του ξεριζώνει το χαλασμένο δόντι με την τσιμπίδα, λέει «χωρίς μνησικακία, αλλά μάλλον με μια πικρή τρυφερότητα»: «Τώρα θα πληρώσεις για τους είκοσι νεκρούς μας». Λίγη ώρα μετά, κι ενώ ο ταλαίπωρος Δήμαρχος σκουπίζει τα δάκρυά του, προσέχει τον ιστό μιας αράχνης στην οροφή του κατά τα άλλα καθαρού και τακτοποιημένου ιατρείου και μοιάζει να συνειδητοποιεί -αν όχι αυτός, τουλάχιστον ο αναγνώστης της ιστορίας- ότι έπεσε στην παγίδα του γιατρού. Διότι όσο ισχυρός, όσο διεφθαρμένος και διαπλεκόμενος να είσαι, κάποια στιγμή, αργά ή γρήγορα, τα δόντια σου μοιραία θα χαλάσουν.

Αυτά στην μακρινή και εξωτική Κολομβία. Στη χώρα μας, στο λίκνο της Δημοκρατίας και του Δυτικού Πολιτισμού, όπου μέχρι πριν κάποιες δεκαετίες τον ρόλο των οδοντιάτρων τον έπαιζαν οι μπαρμπέρηδες, δεν υπάρχει λόγος να καταφεύγουμε σε τέτοιες αποτρόπαιες ακρότητες. Ο δικός μας ιστός της αράχνης είναι στημένος πάνω από την κάλπη - η οποία, τώρα που το σκέφτομαι, αφού τη χρησιμοποιούμε τόσο σπάνια λογικό είναι να έχει αραχνιάσει. Χωρίς μνησικακία, λοιπόν, διαχωρίζοντας την απονομή της δικαιοσύνης από την εκδίκηση, αλλά με κάποια πικρή τρυφερότητα για αυτά που έχουν προηγηθεί και για τα άλλα που είναι να ακολουθήσουν, ας θεραπεύσουμε το απόστημα κι ας πάμε παρακάτω.

Και κάτι ακόμα. Στο τέλος του διηγήματος του Μάρκες, κι αφού ο δεσμός εξουσιαστή-εξουσιαζόμενου έχει αποκατασταθεί και πάλι, ο Ορέλιο Εσβάραμ ρωτάει τον Δήμαρχο σε ποιον να στείλει τον λογαριασμό –«σε σένα ή στην πόλη;»- για να πάρει την απάντηση: «το ίδιο είναι». Αλλά αυτά, είπαμε, συμβαίνουν μόνο στην Κολομβία. Εδώ η Πόλη είμαστε εμείς. Εμείς είμαστε ο Δήμος.

για να στεριώσει

μια ωραία ιδέα θα ήταν, ίσως,
για να στεριώσει η γέφυρα,
αυτή τη φορά, να χτίσουμε
τον πρωτομάστορα τον ίδιο

κάτι που δεν πήγε κάπου

αλφεράτζ

Πριν από δεκαεννιά χρόνια, χθες το βράδυ, πήγα να δω μια ταινία σε έναν συνοικιακό κινηματογράφο θερινό – ήτανε καλοκαίρι. Είχα ξεμείνει μόνος μου σε ολόκληρη την πόλη. Ακόμα και το προσωπικό του σινεμά έλειπε σε διακοπές – όχι και τόσο επαγγελματικό εκ μέρους τους. Μόνος μου έβγαλα εισιτήριο. Μόνος μου μπήκα στην αυλή – η ταινία είχε ήδη ξεκινήσει να παίζει από μόνη της. Πήγα στο μπαρ. Κι εκεί κανείς. Έσπασα το ψυγείο και πήρα μια μπίρα. Κάθισα μπροστά. Καλού κακού έκλεισα και τον ήχο στο τηλέφωνό μου. Άναψα ένα τσιγάρο.

Πριν από δεκαπέντε χρόνια, εικοσιέξι λεπτά αργότερα, ήρθε μια γυναίκα και κάθισε από πίσω μου ακριβώς. Γύρισα και τη ρώτησα μήπως την ενοχλώ. Εκείνη έβγαλε τα μαύρα της γυαλιά και σκούπισε τα μάτια της. Τα μάτια της ήταν πράσινα – έτσι μου φάνηκαν, δηλαδή... στο σινεμά, στα ψέματα, όλα τα μάτια είναι πράσινα. Ύστερα ξαναγύρισα και της έδειξα τη μπίρα μου. Της είπα ότι το ψυγείο στο μπαρ είναι ανοιχτό. Εκείνη έβαλε τα γέλια. Η ταινία που βλέπαμε, όμως, ήταν δραματική. Οι ηθοποιοί σταμάτησαν να παίζουν. Σαν να παρεξηγήθηκαν.

Μετά ήρθε και ένας άλλος τύπος και κάθισε δίπλα στη γυναίκα. Γύρισα και τη ρώτησα αν την ενοχλεί. Εκείνη μου απάντησε πως είναι ο άντρας της ζωής της. Ορκίστηκα να μην ασχοληθώ ξανά και επέστρεψα στη μπύρα μου. Στο μεταξύ, οι ηθοποιοί ξανάρχισαν να παίζουν, αν και αρκετά πιο βαριεστημένα από πριν. Ο τύπος από πίσω μου ρώτησε τότε τι είχε χάσει. Η γυναίκα δεν απάντησε, οπότε κατάλαβα πως απευθυνότανε σε μένα. Χωρίς να γυρίσω αυτή τη φορά άρχισα να αφηγούμαι μια ιστορία που μόλις εκείνη τη στιγμή είχα επινοήσει. Οι ηθοποιοί στην ταινία σταμάτησαν ξανά.

Μόλις τελείωσα την ιστορία μου –την άφησα επίτηδες να εκκρεμεί σε ένα εξαιρετικά κρίσιμο σημείο- οι ηθοποιοί έκαναν έναν κύκλο και αγκαλιάστηκαν. Μιλούσανε ψιθυριστά, σαν να συνωμοτούσαν. Πού και πού, κάποιος γυρνούσε και κοιτούσε προς το μέρος μου. Ύστερα, ο πιο διακεκριμένος από αυτούς χτύπησε παλαμάκια και όλοι επέστρεψαν στις θέσεις τους. Κάποιος ξερόβηξε. Κάποιος άλλος έβγαλε μέσα από το πουκάμισό του ένα φυλαχτό και το φίλησε. Μετά άρχισαν να παίζουν την ιστορία μου από το σημείο ακριβώς όπου την είχα αφήσει.

Η ιστορία, όμως, και πάλι ήταν δραματική. Και η μπύρα μέσα στο μπουκάλι έβραζε. Σηκώθηκα να πάρω μίαν άλλη. Θέλετε κάτι από το μπαρ, ρώτησα το

ζευγάρι που καθόταν πίσω μου. Η γυναίκα μου απάντησε πως δεν είναι ζευγάρι και σκούπισε ξανά τα μάτια της. Ο τύπος ούτε που με κοίταξε. Η ιστορία –η δικιά μου ιστορία- τον είχε συνεπάρει. Πήγα στο μπαρ. Πήρα μια μπύρα και ένα σακουλάκι πατατάκια με γεύση σκοτωμένο καλοκαίρι. Επέστρεψα στη θέση μου. Ένα φως στην πολυκατοικία απέναντι άναψε και έσβησε τέσσερις φορές. Εσύ ήσουν – το ξέρω.

Πριν από δεκαεπτά χρόνια, μισό λεπτό πριν το διάλειμμα, κι ενώ στην ταινία συμβαίνουν αδιανόητες ανατροπές, παρατήρησα στον ουρανό, πάνω από την οθόνη ένα κατακόκκινο αστέρι. Γύρισα και ρώτησα τους από πίσω μου αν το έβλεπαν κι εκείνοι. Η γυναίκα σήκωσε το κεφάλι της και είπε πως είμαστε όλοι μας χαμένοι. Ο τύπος άνοιξε το στόμα του επιτέλους, και αφού έβγαλε έναν αναστεναγμό, είπε πως είναι ο Αλφεράτζ, ο πιο φωτεινός αστέρας στο σύμπλεγμα της Ανδρομέδας. Τον ρώτησα πού το ξέρει. Εκείνος αναστέναξε ξανά. Η γυναίκα έγειρε προς το μέρος του, τον χάιδεψε στο μάγουλο και θυμωμένη μου είπε να κοιτάω τη δουλειά μου.

Στο διάλειμμα βγήκα έξω στον δρόμο. Περιπάτησα γύρω από το τετράγωνο ψάχνοντας για λεφτά. Λίγο πριν φτάσω ξανά στην είσοδο του κινηματογράφου, βρήκα τελικά ένα πορτοφόλι κάτω από τη ρόδα ενός αυτοκινήτου. Το τράβηξα, το άνοιξα. Είχε μέσα ένα σωρό κατακόκκινα χαρτονομίσματα. Άρχισα να τα

μετρώ. Ένα τραγούδι άρχισε να ακούγεται από ένα ανοιχτό παράθυρο. Σήκωσα το κεφάλι μου και το τραγούδι σάπασε. Έβαλα τα λεφτά στην τσέπη. Τα χέρια μου είχαν γίνει επίσης κατακόκκινα. Προσπάθησα να σκουπιστώ και λέρωσα και το πουκάμισό μου. Το τραγούδι πάνω από το κεφάλι μου ξανάρχισε.

Πριν από έντεκα χρόνια, Παρασκευή προς Σάββατο, μπήκα ξανά στο σινεμά. Οι ηθοποιοί στη οθόνη κάθονταν και περίμεναν. Κάποιοι έπαιζαν χαρτιά. Κάποιον τον είχε πάρει ο ύπνος. Ο πιο διακεκριμένος από αυτούς, αν και ο χαρακτήρας που υποδύοταν είχε πριν το διάλειμμα σκοτωθεί, μόλις με είδε, σαν να ξαναζωντάνεψε. Σφύριξε στους άλλους και αμέσως άρχισαν ξανά να παίζουν. Προχώρησα προς τη θέση μου, την όποια όμως την είχε καταλάβει ο τύπος που πιο πριν καθόταν πίσω μου. Κάθισα στη δικιά του. Η γυναίκα, δίπλα μου τώρα πια, μου ζήτησε να της κρατάω το χέρι μέχρι να τελειώσει η ταινία, το καλοκαίρι και ολόκληρος ο κόσμος. Δέχτηκα.

Πριν από δέκα χρόνια, Αύγουστο –πάντα Αύγουστο– είχα πάει να δω μια ταινία σε έναν κινηματογράφο συνοικιακό. Αν και η ταινία στην αρχή δεν παρουσίαζε κανένα ενδιαφέρον, από ένα σημείο και μετά έγινε τόσο θανάσιμα ανιαρή, που ένιωσα να σταματάει η καρδιά μου. Ύστερα σήκωσα το βλέμμα μου πάνω από την οθόνη και άρχισα να παρατηρώ

τον Αλφεράτζ, τον πιο λαμπρό αστέρι στο σύμπλεγμα της Ανδρομέδας. Ρώτησα τον τύπο που καθότανε μπροστά μου –παρέλειψα να πω ότι δεν ήμουν και τόσο μόνος τελικά- και με διαβεβαίωσε ότι αυτός όντως είναι ο Αλφεράτζ, ο αστέρας προστάτης των κλεφτών και των πορτοφολάδων.

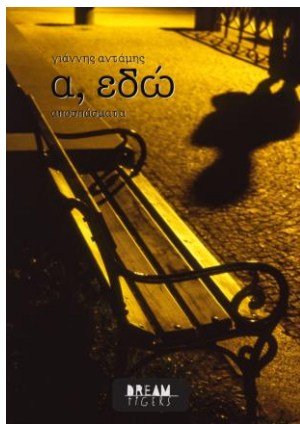
Πριν από οκτώ χρόνια, την ώρα που γράφονται ετούτες οι γραμμές, είδα ξαφνικά ένα άλλο φως περίπου ισοδύναμο να διασχίζει τον ουρανό και να πηγαίνει καταπάνω στο αστέρι μου. Σκούνηξα τον τύπο που από το διάλειμμα και μετά καθόταν πια στην μπροστινή μου θέση. Αυτό είναι αεροπλάνο, μου απάντησε. Μα τι συμβαίνει εκεί πάνω; Πώς είναι δυνατόν; Δεν βλέπουν ότι αν συνεχίσουν την πορεία αυτή θα συγκρουστούν με τον Αλφεράτζ; Τι επιπολαιότητα! Ο τύπος γέλασε. Η γυναίκα δίπλα μου άφησε το χέρι μου και σκούπισε τα μάτια της. Ύστερα παρατήρησε την παλάμη της. Ήτανε κατακόκκινη. Κοιταχτήκαμε. Ντράπηκα.

Στο μεταξύ, στην ταινία οι ηθοποιοί είχανε πάλι σταματήσει να παίζουν και κοιτούσαν κι αυτοί τον ουρανό πάνω από τα κεφάλια τους. Κάποιοι, πιο φιλότιμοι, προσπάθησαν να εντάξουν το αστρικό επεισόδιο στην εξέλιξη του έργου – παραδόξως, με κάποιον τρόπο, ταίριαζε. Σύντομα, όμως, τα παράτησαν κι αυτοί και άρχισαν να βάζουνε στοιχήματα για το αν θα γίνει τελικά ή θα αποφευχθεί

η σύγκρουση. Ο τύπος μπροστά μου σηκώθηκε και φώναξε: Μα τι βλακείες είναι αυτές; Τι έχετε πάθει όλοι σήμερα; Ο πιο διακεκριμένος από τους ηθοποιούς τού απάντησε στον ίδιο τόνο. Ο τύπος έσφιξε τις γροθιές του και κινήθηκε προς την οθόνη. Ο ηθοποιός έβγαλε τα γυαλιά και το σακάκι του. Οι υπόλοιποι μπήκαν ανάμεσά τους για να αποτρέψουν τα χειρότερα – κι ας ήταν όλα από την αρχή ξεκάθαρα προδιαγεγραμμένα.

συνέχεια

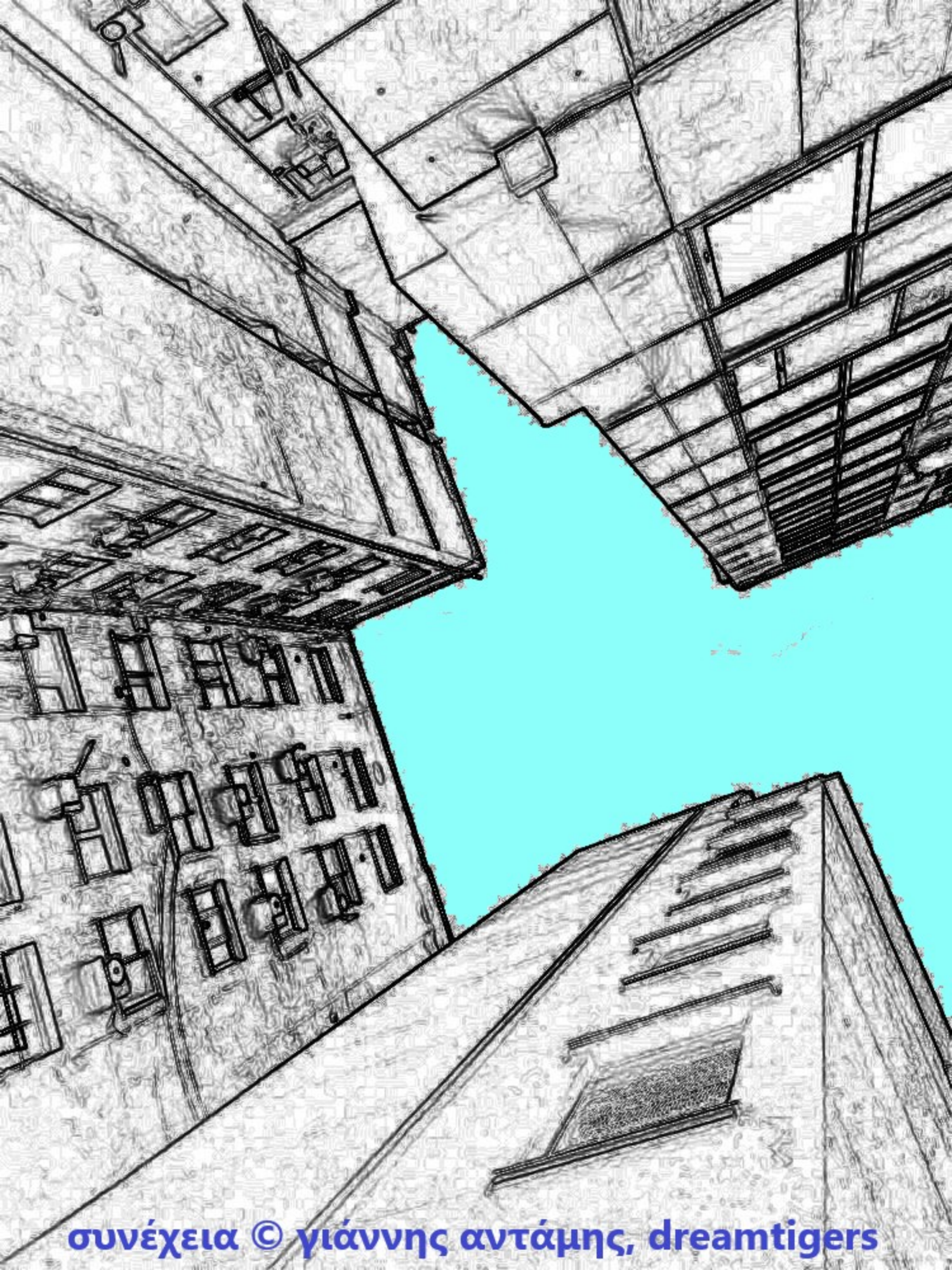
κυκλοφορούν επίσης
από τις εκδόσεις dreamtigers:

κεντρική διάθεση:
www.dreamtigers.gr

kann spuren von sesam

**σε κάποιους άλλους
Αθήνα, Ιανουάριος 2024**

συνέχεια © γιάννης αντάμης, dreamtigers